

DE NIEUWE DOOD

CORINE HARTMAN BIJ UITGEVERIJ CARGO

De Jessica Haider-serie

Bloedlijn

Glasbard

Zielloos

Ijskoud

Doodskleed

De Ijsselmoorden

Een vlaag van waanzin

Sluipend gif

Het kwaad in ons

Met Tomas Ross

Doodskopvlinder

Zwarte weduwe

De Faye van Laar-serie

Een duister pad

In vrije val

CORINE HARTMAN

DE
NIEUWE
DOOD

2021
AMSTERDAM

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2021 Corine Hartman

Omslagontwerp Buro Blikgoed

Omslagillustratie © Silas Manhood Photography Ltd

Foto auteur © Stan Bouwman

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey, Heemstede

Druk- en bindwerk Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 031 0991 6

NUR 305

uitgeverijcargo.nl

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Proloog

Likkend aan de roze top laag van zijn koekje keek Max naar zijn moeder. Hij vond het moeilijk te zien hoe er steeds minder van haar overbleef. Minder van haar kleur, van het licht in haar ogen. Van haar lach. Alles in en aan haar was aan het slinken. Toen ze net met trillende stem bijna onverstaaubar werd, wist hij zeker dat het onvermijdelijk was dat ze helemaal zou verdwijnen. Hij stelde zich voor dat ze al weg was en kreeg een dof, zwaar gevoel in zijn buik waar hij een beetje naar van werd. Hij slikte, zette de radio iets harder en ging weer bij haar zitten op de kruk naast het bed.

Why can't you see, what you're doing to me, zong Elvis, zijn moeder likte aan haar koekje. Zwijgend zaten ze zo samen, zijn hand in de hare, de zijne gebruind door de zon, die van haar knokig, de bleke, doorschijnende huid vol blauwgrijze vlekken. Ze gebaarde naar de likkoekjes en hij gaf haar een roze, nam zelf een gele. 'Niet tegen papa zeggen,' zei ze met een knipoog.

Hij hoorde stemmen, keek naar buiten en zwaaide naar Peter en John-Paul, die achter het hek stonden en gekke bekken trokken. Kom, wuifden ze met hun armen, en wezen op hun

fiets. Straks, dacht hij, dan zou hij naar buiten gaan, frisse lucht in zijn longen zuigen, zo hard fietsen als hij kon, de bedompte geur van deze kamer van zich afschudden.

‘Ga lekker naar buiten, Max,’ spoorde ze hem aan, maar hij schudde zijn hoofd, stak zijn tong uit, keek scheel om te zien of die geel kleurde.

‘Het is lief van oma, dat ze die koekjes blijft opsturen,’ fluisterde ze. ‘Je was er al gek op toen je nog maar een paar turven hoog was en we nog ginds woonden. Aan zee. Weet je dat nog?’

Max knikte. ‘Sure. En oma denkt dat ik nog steeds een kleuter ben.’

‘Je zou haar weer eens een kaartje kunnen sturen. Of een brief. Dat vindt ze geweldig. Dan doe je er een foto bij, dan kan ze zelf zien hoe hard je bent gegroeid.’

‘Dat zal ik doen. Beloofd.’

‘Ik weet het.’ Ze kneep in zijn hand. ‘Mijn grote jongen.’

Hij voelde het amper, en toen liet ze zich in de kussens zakken. Hij wachtte tot ze haar ogen sloot en draaide aarzelend de knop van het infuus met morfine een millimeter naar rechts. Onmiddellijk liepen de druppels een fractie sneller uit de zak, door het slangetje via een ader zijn moeders lichaam in.

‘Peter, JP en ik schrijven elkaar geheime brieven,’ zei hij toen ze even later haar ogen weer opendeed. Zag hij het goed, werd haar blik al iets rustiger?

‘Spannend, Max.’

Hij knikte. ‘Met een in melk gedoopt wattenstaafje, dan gaat de ander er met een strijkijzer overheen en kan de woorden lezen, want die worden donker. Weet je hoe dat komt?’

‘Nee,’ zei ze geamuseerd, ‘vertel het me maar.’

‘Als je opgedroogde melk verhit, reageren sommige stofjes daarop, aminozuur en suiker; dat heet een maillardreactie, en dan krijg je een bruinige kleur.’

‘Geweldig, zeg,’ zei ze, maar ze leek afwezig, gaapte lang, en diep.

Het was een goed teken, bedacht hij, en snel draaide hij de knop nog een millimeter naar rechts. Met een bonkend hart zat hij naast haar, streelde haar hand, wachtte af of ze zou reageren. Het leek op goochelen. Stofjes samenvoegen voor bijzondere reacties. Een knal. Een stofwolk. Leesbare woorden. Dit was ook een soort van goochelen.

Zijn moeder had het gezegd, gisteren, haar woorden vermoeid en met geen pak melk duidelijker te maken: ze probeerde het nog wel, echt, had ze gezegd, vooral voor Max, maar eigenlijk wilde ze niet meer. Niet verder slinken, niet inleveren, niet in de weg liggen. Met zijn oor tegen de deur had Max het meeste opgevangen: ze kon niet meer, bestond nog alleen uit vermoeidheid, aftakeling en pijn.

Het was niet voor het eerst dat zijn ouders er samen over praatten. Zijn vader reageerde met troostende woorden, begripvol, maar tegelijkertijd gedecideerd, hij kon niet meer voor haar doen dan de pijn verlichten. In de verre toekomst zou het waarschijnlijk allemaal anders worden, daar had hij zo zijn gedachten en filosofieën over, maar nu zou het hem de kop kosten. En hij wilde nog zoveel, als wetenschapper viel er een wereld te ontdekken.

Daar was zijn vader nu dan ook vast druk mee bezig.

Ze moest zelf aangeven dat ze het wilde, had zijn vader gezegd. Dan konden ze iets regelen. Maar dat was een onmogelijke opgave, zoveel moed kon ze niet verzamelen, ze hield te veel van haar zoon. En hij, de zoon, kon een theezakje laten

vliegen als een luchtballon, in de zon met een glas water een regenboog maken, maar zichzelf en haar liefde kon hij niet uit haar gedachten toveren.

Hij wilde nog iets tegen haar zeggen. Iets belangrijks, dat zij nog net zou horen en ook hem zou bijblijven. Maar likkend aan zijn gele koekje schoot hem niks te binnen, alleen dat hij een beetje misselijk werd van al die zoetheid.

Aarzelend bracht hij zijn hand naar haar mond. Legde die erop, zachtjes, niet dwingend. Ze reageerde niet en hij zette druk, blokkeerde met de muus van zijn hand de zuurstoftoevoer via haar neus. Ze reageerde nog steeds niet. Tien minuten keek hij naar de klok, roerloos, en pas daarna haalde hij zijn hand weg. Hij bleef bij haar zitten, ook toen haar mond een beetje openzakte en er een druppel kwijl langs haar kin droop. Hij veegde hem voorzichtig weg en deed een poging haar mond te sluiten.

Pas toen hij voelde dat haar hand kouder werd en haar huid grijzig kleurde, kwam hij overeind, met tintelingen in zijn been en een stijf gevoel in zijn rug. Toen hij de kruk onder het bed schoof, zag hij de doos, ingepakt in vrolijk papier met 'hiep, hiep, hoera' en 'lang leve de jarige' erop. Hij hoopte vurig dat zijn vader had gekocht waar hij om had gevraagd. Gezien de afmetingen van de doos zat dat wel goed. Morgen zou hij de eerste stap zetten op weg naar een leven als beroemd goochelaar.

Hij legde de knop van het infuus in zijn moeders hand, klemde haar levenloze vingers eromheen en hield ze vast. Toen hij haar hand losliet, bleef de knop op zijn plek. Het maximum aan wat ze aan morfine mocht hebben, was genoeg geweest om het leven uit haar te laten vloeien. Eigenlijk wilde ze niet meer, zijn vader zou dat bevestigen. Het was

goed zo, dat wist hij heel zeker.

De laatste likkoekjes stopte hij in zijn zak, die zou hij vanavond in bed opeten, denkend aan zijn moeder voordat ze ziek werd. Buiten trof hij Peter en JP, verwickeld in een discussie over de maanlanding, volgens JP's vader in scène gezet in opdracht van Nixon, al net zo onbetrouwbaar als die spleetogen in Vietnam. Zodra ze Max zagen, sprongen ze op hun fiets, riepen hoe hard ze zouden gaan, harder dan Neil Armstrong in zijn ruimtepak kon lopen, anyway! Een uur, nam hij zich voor. Dan zou hij terugkomen en de dokter bellen.

1

Een zongebruinde, nog blondere versie van mezelf ligt aan het strand. Zachte klanken van ruisende golven dringen tot me door in een gelukzalige tijdloosheid. Niks hoeft, niks moet, ik ben het vleesgeworden geluk, met mijn hand in die van Mika lig ik op het warme zand, met hoog boven me aan de hemelsblauwe lucht meeuwen die ook met alle tijd van de wereld hun leventje leven. Zweven. Zonder enige angst, volmaakt in balans. Ik geniet van de stilte, van een perfect plaatje in een wereld vol liefde, zonder pijn. Mika draait zich naar me toe en lacht. Er is bijna niks meer te zien van het litteken, zijn haar is lang genoeg om het te bedekken. Ook vanbinnen is hij hersteld van de operatie, na een intensieve revalidatie kan hij vrijwel alles weer. Maar het mooiste is dat de ingreep is geslaagd: Mika is genezen van zijn posttraumatische stressstoornis, een last die hem jarenlang diep ongelukkig maakte.

De zon gaat onder, we staan op, het is tijd om te gaan. We wensen elkaar veel geluk. Een omhelzing, en dan verdwijnt hij, ik kijk hem na, met tranen in mijn ogen van ontroering. Het ga je goed.

Een zachte klik, en dan sterft het beeld langzaam weg.

Met een loom gevoel word ik wakker. Hoewel, wakker

worden klopt niet helemaal, want ik sliep niet, en het was ook geen droom, ik was in een andere wereld. Virtual reality is een bijzondere uitvinding: met een bijzondere bril met holografische lenzen, het lijkt op een uit de kluiten gewassen zonnebril, betreed ik een illusionair leven, zo realistisch dat ik vergeet dat ik dat te danken heb aan een computeranimatie. En het werkt, ik heb gezien hoe daders van aanranding de plek innamen van hun slachtoffer en begrepen welk leed ze hadden aangericht. Het heeft iets te maken met een gebiedje in de hersenen dat geen onderscheid kan maken tussen feit en fictie, met VR houd je je hersenen in feite voor de gek. In het begin vond ik het eng, maar inmiddels kan ik me verheugen op een volgende sessie.

‘Welkom terug, Faye.’

‘Dank u, sir.’

Tot mijn verrassing is het niet Julius, maar Harris die me terughaalt in de sfeervolle kamer met het gedempte, warme licht. Ik veeg langs mijn ogen en mijn wangen, onzeker of de tranen er ook echt zijn geweest. Ik voel ze niet.

Professor Max Harris is een wereldwijd gerenommeerd hersenonderzoeker – hij heeft een bijzondere prestatie geleverd door het geheugen van een zeeslak over te zetten op dat van een soortgenoot. Een primitief dier met een simpel zenuwstelsel, en er viel nog wel wat af te dingen op het onderzoek, maar toch.

Professor Harris is een heuse ‘sir’, en zo ziet hij er ook uit. Aristocratisch. Hij is begin zestig, zo’n man die met de jaren een boeiender uiterlijk krijgt. Harris heeft zijn thuisbasis in het Amerikaanse Californië, waar zijn laboratorium is gevestigd, maar als hij hier is voor overleg met Julius, komt hij soms ook een praatje maken met mij.

‘Hoe was je VR-trip?’ vraagt hij.

Ik zet de bril af. ‘Het was heerlijk aan het strand.’

‘De zee als een setting voor virtual reality was mijn idee,’ zegt Harris. ‘Als kind woonde ik in Zandvoort, het is lang geleden, ik weet er weinig meer van, maar ik herinner me wel dat ik er gelukkig was. Ik kan je taal nog steeds aardig verstaan, maar spreken valt niet mee, dus ik hou het liever bij Engels.’

‘Geen probleem, ik begrijp wat u zegt.’

‘Dat is mooi,’ zegt hij met een vage, ietwat trieste glimlach.

Zouden herinneringen met de tijd winnen aan weemoed? Voor mij heeft de zee iets magisch, een aantrekkingskracht die me doet verlangen naar mijn voeten in het warme zand. Aan zee, starend naar een tot de verbeelding sprekende horizon, lijkt alles mogelijk, al denk ik daarbij zelf eerder aan een verre reis, of een grote liefde, dan aan onze psychiatrische instelling.

‘Misschien koos u die locatie juist omdat u er gelukkig was,’ zeg ik, om de stilte te vullen die een beetje ongemakkelijk voelt. Hij kijkt me welwillend aan en zegt: ‘Dat zou heel goed kunnen, Faye.’

‘Ik was er samen met Mika,’ zeg ik. ‘Die versie is heel fijn om de band tussen ons weer te voelen, ik vind het mooi dat hij zijn oude leven heeft opgepakt, dat hij gelukkig is met zijn vriendin en haar zoontje.’

‘Geen spijt dat het tussen jullie niks is geworden?’

‘Spijt, nee, jammer vind ik het wel, ik hield echt van hem, maar onze relatie was te ingewikkeld. Hij heeft rust en stabiliteit nodig en zo’n leven heb ik niet.’

‘Dat kan wel, als je wilt, met virtual reality. We kunnen er ervaringen mee genereren, door ervaringen kun je mensen laten veranderen, en dus?’

‘Kun je met virtual reality mensen veranderen,’ vul ik aan, zijn accentloze Engels imiterend.

‘Professor Aarden heeft versies gemaakt,’ zegt Harris, ‘die jongeren voorspiegelt hoe ze hun kwaliteit van leven kunnen verbeteren als ze hun levensstijl aanpassen. Je vader heeft eraan meegewerkt voor adviezen over voeding, als ik me niet vergis.’

‘Dat klopt, hij is er erg enthousiast over.’

‘De resultaten zijn ook zeer hoopgevend.’

Ik stroop de mouwen van mijn trui op om mijn onderarmen te laten zien, zonder nieuwe littekens, en bloos bij zijn complimenten. Voel alsnog de lichte gêne als ik ze zie, die vele lichtroze krassen in de huid. Daarom draag ik altijd shirts en truien met lange mouwen, zelfs hartje zomer. Ik zeg tegen de professor dat ik hem graag wil helpen. Een understatement, want ik denk dat ik in mijn leven nooit zó graag iets heb gewild. Aanvankelijk had ik geen idee hoe Harris het voor elkaar dacht te krijgen de wereld te redden. Het leek me nogal wat, als doel, bedoel ik, het leek me zelfs onmogelijk, maar nu worden sommige van zijn ideeën hier in onze instelling al gerealiseerd.

Ik haal koffie voor hem, thee voor mezelf en serveer er vruchtentaart bij. ‘Zelfgemaakt,’ zeg ik, ‘met aardbeien uit eigen tuin.’

‘Lijkt me heerlijk,’ zegt hij.

‘Dat is-ie ook.’

Harris roert suiker door zijn koffie alsof dat een delicaat klusje is en leunt dan ontspannen achterover. ‘Jullie hebben hier veel werk verzet, hoorde ik van Julius. De wijngaard is ook klaar?’

‘De stokken zijn geplant. Een journalist was daar heel

nieuwsgierig naar, of het mogelijk is op de Veluwe goede wijn te maken. Ik nodigde hem uit over een paar jaar terug te komen om onze souvignier gris te proeven.'

'Met het veranderende klimaat kan Noord-Europa een heel nieuw wijngebied worden,' zegt hij. 'Persoonlijk hou ik meer van volle rode, maar hiervoor maak ik straks een uitzondering, want ik ben ook erg benieuwd. Was er veel belangstelling van de media?'

'Nou, zeker, ik heb al best wat rondleidingen gegeven. En in de geschiedenis van het kasteel is ook veel interesse.'

'Julius vertelde dat je je daar vroeger al graag in verdiepte.'

'Ik vind het boeiend, en ik vertel meestal over de Tweede Wereldoorlog, toen voorouders van Julius in het kasteel woonden, nazaten van de Van Laers, toen nog chic geschreven met a-e, die het kochten in de negentiende eeuw. Een van de dochters was manisch depressief, de familie richtte kamers in voor haar en het verplegend personeel, en vlak voor de oorlog haalden ze meer patiënten in huis om te voorkomen dat het kasteel in handen van de Duitsers zou vallen. Die durfden niet eens binnen te komen.'

'De Duitsers slim afgetroefd,' zegt hij met een goedkeurend knikje, 'dat is een mooi verhaal.' Hij neemt een slok koffie, zet zijn kopje op tafel en vraagt of we nog druk zijn met het landgoed.

'Best wel,' antwoord ik. 'Oktober is een mooie maand om nog wat aan te planten, en verder moeten we de boel winterklaar maken. En bij mijn eigen huis hebben we een grote vijver gemaakt, daar ben ik elke dag wel een tijdje.'

'Boszicht, ja, ja. Met die prachtige borders.' Hij trekt even zijn wenkbrauwen op, bij wijze van hint naar het lijk dat Lisa en ik er vorig jaar hebben begraven, maar ik doe net

alsof mijn neus bloedt. ‘Ja, precies,’ zeg ik, ‘met die prachtige herfstasters. In de kas heb ik alweer van alles gezaaid en stekjes geplant, die kunnen volgend voorjaar de tuin in.’

‘Dat is prachtig, Faye.’ Hij pakt mijn dossier, bladert erin, en ik zeg: ‘Bizar, dat dat allemaal over mij gaat. De dertig ruim gepasseerd, nooit getrouwd, geen kinderen, geen carrière, niet echt een boeiend leven, lijkt me.’

‘Dat ben ik niet helemaal met je eens. Je woont hier in een psychiatrische inrichting, waar je vader de scepter zwaait, inmiddels een klein jaar deels zelfstandig op het instellingsterrein, je doet aan automutilatie en vermoordde twee mensen om je vader te redden. Nog afgezien van de ongewone geschiedenis van je familie. Dat noem je geen boeiend leven?’

‘Daarvan is niks geschikt als aanbeveling op mijn cv.’

‘Waarop ook onze onderlinge afspraken onvermeld moeten blijven. Dat we een zelfvoorzienende psychiatrische inrichting hebben weten te realiseren, dat is nieuws, daar moeten we met zoveel mogelijk mensen over praten, maar speciale opdrachten blijven onder ons. Helder?’

Ik knik. ‘Onder ons. Zeker.’

‘Ik ben hier terechtgekomen dankzij Julius, maar dankzij jou en je medepatiënten ontstond het idee voor een zelfvoorzienende instelling. Ik vind het echt wonderbaarlijk wat jullie in een jaar tijd voor elkaar hebben gekregen, en ik ben ook zeer te spreken over jouw persoonlijke groei, Faye, zowel fysiek als mentaal. Het is erg bemoedigend, als startpunt voor *Het nieuwe leven*.’ Harris sluit het dossier, legt het weg, en staat op. ‘Zo, en laat me nu die wijngaard maar eens zien.’

2

Op weg naar de wijngaard vertelt Harris hoe hij soms kisten met flessen wijn uit Zuid-Europa laat overkomen naar zijn huis in Californië. ‘Met een Spaanse rioja waan ik me in de Pyreneeën, met mooie herinneringen. Wijn is vooral ook sfeer, en beleving.’ Hij kijkt om zich heen en vraagt: ‘Dus dit hele instellingsterrein is omheind?’

‘Het hekwerk is van hieruit niet te zien,’ zeg ik. ‘Het landgoed is immens, maar de omheining is ooit aangebracht om het wild op afstand te houden.’

‘En de bewaker bij de poort, is die er permanent?’

‘Hij is er meestal overdag, dat heeft Julius geregeld nadat de cameraploeg van een tv-programma onuitgenodigd op de stoep stond.’

We lopen langs de kippenren met de toom Australorps. ‘Dagelijks verse eitjes,’ zeg ik, ‘superlekker.’

‘En vervolgens een kipfilet op je bord,’ suggereert hij.

‘Nee, hoor,’ zeg ik. ‘Hun vlees schijnt lekker te zijn, maar het is een heel tam soort. We hebben ze namen gegeven en niemand van ons kan het over z’n hart verkrijgen ze een kopje kleiner te maken. Datzelfde geldt trouwens voor de schapen. In het voorjaar kwamen er lammetjes, bedoeld voor de

slacht, maar daar praat niemand meer over.'

Harris moet erom lachen en als we bij de wijngaard zijn aangekomen, zegt hij verrast: 'Dit ziet er professioneel uit.'

'Het is maar een bescheiden stuk dat qua grond geschikt bleek,' leg ik uit. 'Hierop schijnt de hele dag de zon en het ligt beschermt, dus het zou moeten kunnen.' Ik stel voor om ook de vijver te bekijken, en dat wil hij wel. De zon schijnt, het is lekker buiten, en ik snuif de geur van de herfst op, vochtig, met een lekkere prikkeling van winter erin.

'Bent u hier voor Julius?' vraag ik, terwijl we ons over het landgoed in de richting van Boszicht begeven.

Na een korte aarzeling zegt hij: 'Zeker, maar ook om te zien hoe het met jou en je familie gaat. En ik wilde dit hier, weleens met eigen ogen zien.' Hij maakt een weids gebaar. Het doet me goed dat hij het over mijn familie heeft, terwijl van de mensen die hier wonen eigenlijk niemand dat echt is. Zelfs Julius niet, als het gaat om bloedbanden.

Bij de vijver aangekomen, zegt hij onder de indruk te zijn van de waterpartij, met de fontein, de waterlelies en links en rechts wegschietende komeetstaarten.

'De vijver is bedoeld als waterreservoir bij droogte,' vertel ik hem. 'Voor het sproeien en zo. Maar met die vissen is-ie wel levendiger.'

'Het moet geweldig zijn,' zegt hij, 'als er overal ter wereld groepen kunnen samenleven zoals dat hier gebeurt. Hoe vredig zou het leven zijn. Het zal veel tijd kosten, maar dat is het uiteindelijke doel, Faye. Zorg en ruimte voor elk levend organisme. Mens, dier, plant. Klein of groot, levend of dood, allemaal deel uitmakend van *Het nieuwe leven*.' Hij bukt zich. 'Zijn de vissen geen makkelijke prooi voor reigers?'

'Hebben we geen last van, ze hebben een ingebouwd

alarmsysteem en zodra een reiger te dichtbij komt, klinkt er een hoge pieptoon, waar vogels een hekel aan hebben.’

‘Werkelijk,’ zegt hij, zichtbaar onder de indruk.

‘Het is iets nieuws,’ leg ik uit, ‘bedacht door een Nederlander aan de Technische Universiteit in Wageningen. U bent niet de enige die weleens iets nuttigs bedenkt.’ Ik begin de dieren te tellen, al gaan ze deels verscholen onder de vele waterlelies. ‘Ze hebben al jonkies gehad, dat zijn die bruintjes die u alleen ziet als u roerloos blijft staan kijken. Als het goed is, hebben die zo’n alarmsysteem nu vanzelf in hun lijf zitten. Wij doen mee met een speciaal fokprogramma, de kleintjes gaan volgende week naar Wageningen voor verdere kweek.’

Harris blijft scheutig met complimenten, ook over Boszicht, dat fris en stralend in de verf zit, terwijl we teruggaan naar het kasteel.

‘Ik verzon het ter plekke,’ beken ik.

‘Pardon?’

‘Die vissen. Dat alarmsysteem.’

Even is hij verbouwereerd, maar dan barst hij in lachen uit. ‘Dat is een goeie,’ zegt hij. ‘Ik nam het klakkeloos van je aan. Het zou een gouden idee kunnen zijn, stel je voor dat zo’n alarm ook kan waarschuwen voor plastic. Maar goed, wat ik je nog wilde voorleggen: zijn er vragen die je specifiek aan mij zou willen stellen?’

‘Nou, ik dacht eigenlijk dat er meer mensen zoals Lisa en ik zouden meewerken aan uw plan. Vlak na onze kennismaking had u het immers over Teams Special Operations. Ik heb er Lennart Nielson al eens naar gevraagd tijdens een aikidotraining, maar hij kon me er niks over vertellen, zei hij.’

‘Net zoals andere teams niets over jou te weten zouden komen, Faye. Lennart bemoeit zich daar trouwens ook he-

lemaal niet mee, het zijn teams die we inzetten voor de ontwikkeling van virtual reality-software.’

‘Ik snap het,’ zeg ik, en Harris vervolgt: ‘Dat we Groot Loenen kunnen gebruiken als proeftuin, dat werkt goed in de media. En jij en Lisa... jullie vormen een mooi duo, Lennart zag onmiddellijk jullie potentie, ere wie ere toekomt, en ik kon niet anders dan het met hem eens zijn.’

‘Hoe herkende u die dan eigenlijk?’

‘Daarbij denk ik vooral aan jullie inbraak in de kliniek,’ antwoordt hij. ‘Ik heb er beelden van gezien, voortreffelijk in scène gezet, vond ik, heel intrigerend.’

‘Dat was Lisa’s idee.’

‘Het ging niet zozeer om de uitvoering, hoe effectief ook in al haar eenvoud, maar om jullie commitment. Jullie riskeerden je leven voor een ander. Net zoals je niet terugdeinsde te moorden om je vader te redden, en vervolgens die aikidolessen nam. Want ook van je niveau daarin ben ik zeer onder de indruk. Lennart is een geoefend meester in de krijgskunst en hij noemt je een veelbelovende leerling. Je toewijding is zeldzaam, Faye, de zorg voor Groot Loenen en alles wat erin en rondom leeft, is enorm en dat is precies wat de samenleving zoals we die voor ogen hebben, nodig heeft. Ik beluisterde je gesprek met Lisa en ook toen zijn er geen twijfels gerezen, jullie zijn er klaar voor. Ga je mee naar binnen?’

Terwijl we het kasteel weer binnengaan en Shenna me kwispelend begroet, bedenk ik dat ik wel wist dat er gezamenlijke ruimtes zijn waar microfoontjes en camera’s zijn geïnstalleerd, dat ze onderhand heel wat van ons weten, maar ik ben evengoed verrast. Meer nog dan dat, dringen de belangrijkste woorden tot me door: commitment en toewijding.

Terug in de therapieruimte zegt Harris: ‘Jullie speelden snooker, wacht, ik speel een stukje af.’

Hij legt zijn telefoon op tafel en laat het me horen. Lisa zegt dat ik mazzel heb met zo’n eenvoudige bal, dat ik die wel moet potten en ik een *century* kan scoren. Dat was om mij te jennen, het was een bijna onmogelijke opgave de zwarte in de pocket te stoten omdat die vlak tegen de korte band aan lag. Ik hoor het zachte klikken van de rode bal tegen de zwarte, die in de pocket valt. Nou ja, dat-ie valt, hoor ik niet echt maar ik zie het nog voor me, en voel weer de euforie van een overwinning.

‘Dus vanwege een potje snooker concludeert u dat we er klaar voor zijn?’

Hij neemt een hap van de taart en knikt goedkeurend. ‘Snooker is een fantastisch spel,’ zegt hij dan, ‘en hoe je het speelt, is typerend. Gisteren zag ik een nieuwe versie van je, een die goed kan luisteren, die haar kansen inschat en als ze een beslissing heeft genomen, daar vol voor gaat. Faye, ik heb de eerste bijzondere opdracht voor jullie. Lisa heeft een toegangscode gekregen voor de benodigde informatie en twee treinreserveringen voor Berlijn.’

‘Berlijn?’

‘Ik ben daar het weekend voor een congres als gastspreekster en in verband met een talkshow.’ Hij verorbert het laatste stukje taart. ‘Dit is echt bijzonder smaakvol, mijn complimenten. Ik kom gauw weer.’ Voor hij weggaat, zegt hij: ‘En trouwens, het was niet vanwege dat potje snooker dat ik zeker weet dat jullie er klaar voor zijn. Uiteraard wist ik dat allang.’

We krijgen een echte opdracht! Mijn oude ik zou nu stuipteren op haar stoel, uit pure euforie een rondedansje maken, maar schijnbaar onbewogen zeg ik: ‘Ik had niet anders verwacht.’

3

Mijn vader staat op het punt een naald in mijn arm te prikken en ik hoef mijn hoofd niet af te wenden, de angst flauw te vallen zodra ik bloed zie is er niet meer. Maar de prik komt niet, Julius heeft de injectienaald weggelegd. 'Iets vergeten?' vraag ik hem.

'Dat het niet meer hoeft,' zegt hij. 'Je past niet meer in mijn onderzoek, ik kan geen gegevens meer insturen. Eigenlijk had ik je veel eerder moeten afmelden, maar ik wilde de periodieke controle nog even voortzetten om te zien of je de veranderingen wel aan zou kunnen.'

'En?'

'Het lijkt erop dat je dat kon.'

'Mooi,' zeg ik. 'Dat dacht ik ook.'

Julius schenkt thee in en vraagt: 'Jij ook? Drie klontjes?'

'Nee, twee.' Ik zucht quasi-dramatisch en hij doet alsof zijn neus bloedt. 'Ik wist het wel, hoor.'

'Tuurlijk, pap,' zeg ik, en ik moet gapen, het is nog vroeg. Ik sla de ochtendsessie vandaag over, zoals wel vaker de afgelopen tijd, maar we zien elkaar als we bezig zijn in de tuin, en dat is ook vrijwel elke dag.

Julius is al mijn leven lang mijn behandelaar. Ik was twaalf

toen ik mijn eerste zelfmoordpoging deed en als product van een manisch-depressieve vrouw, genaamd Thérèse, die een affaire had met een schizofrene medepatiënt, mag ik denk ik blij zijn dat ik er nog ben. Julius was destijds Thérèses psychiater en hij heeft me geadopteerd, als peuter bestond mijn ‘familie’ al uit de patiënten van Groot Loenen. Niet echt een normale jeugd, en soms vraag ik me af of ik anders nu een gezin had gehad, ’s morgens de haren van een meisje zou vlechten, of een jochie aan de ontbijttafel de pindakaas zou aangeven.

Dan vraagt Julius hoe het met me gaat. ‘O, goed, hoor,’ zeg ik. ‘Heel goed zelfs, dankjewel.’ Het kan nog, denk ik, statistisch gezien, dan. Maar het concept kinderen krijgen past nu nog minder bij me dan een jaar geleden. Welk kind wil een moeder die beter kan liegen dan een relatie onderhouden?

‘Je keek zo droevig, dacht ik even.’

‘Droevig? Nee, hoor. Ik dacht aan professor Harris. Ik heb hem gesproken, gisteren. Lisa en ik kunnen hem eindelijk echt gaan helpen,’ zeg ik. ‘Hij heeft een congres in Berlijn en wij schuiven zondag samen met hem aan bij een talkshow. Dan komen we ’s avonds weer terug.’

‘Max vertelde het me, ja. Vind je het spannend?’

‘Best wel, maar ik weet zo onderhand wat ik moet zeggen. We vertrekken zaterdag.’

‘Zaterdag al? Het is maar een paar uurtjes met de trein.’

‘Weet ik,’ zeg ik, om er zo achteloos mogelijk aan toe te voegen: ‘Harris geeft ons extra tijd om rond te kijken in de stad.’ Ik zie geen enkel wantrouwen in zijn blik, maar daar was ik ook geen moment bang voor. Ik pak een doosje van zijn bureau, met N-kuur, erop, en de naam van de fabrikant: Pharmaco. De N staat voor *New life*. Maar, heeft Harris me verteld, al hangt hij het niet aan de grote klok, het staat ook

voor Newton, de grootste geleerde in de geschiedenis van de wetenschap. En stiekem, zei hij, had hij het eigenlijk de H-kuur willen noemen, met de H van Houdini, de beroemde goochelaar. Alleen vreesde hij dat niemand hem serieus zou nemen, of hem als megalomaan zou zien bij de gedachte dat de H voor Harris stond.

‘Ingewikkelde omschrijving, Julius,’ zeg ik, het doosje bestuderend. ‘Fosforyl 4 hydroxy... Didehydro, 4, 5, epoxy... is dat echt psilocybine en morfine?’

‘Jazeker. Paddenstoelen en papaver, Faye. Natuurlijke middelen. In verschillende samenstellingen, van N1 met alleen psilocybine, tot N10 met een ongeveer gelijkwaardige verhouding, en tot slot N21 met een overdosis morfine. Dit is de nieuwe verpakking van de kuur, gisteren van Max gekregen.’

‘Heel mooi,’ zeg ik. De letters in groen, passend bij het logo van Pharmaco, in sierlijke letters. Groen staat voor leven. Nieuw leven. ‘En voor wie is deze kuur bestemd?’ vraag ik, en leg het doosje weer op zijn bureau.

Julius stopt het in een la. ‘Niet voor nieuwsgierige patiënten, Faye. Harris heeft me verteld dat Pharmaco ze nu in grotere hoeveelheden kan gaan maken, mocht de vraag toenemen. Dat ze dan in ploegen gaan werken, zodat ze het etmaal rond ook vitamines en supplementen kunnen blijven produceren in dezelfde hoeveelheden. Ook het Franse moederbedrijf springt eventueel bij.’

‘Dus je kindje is nu echt een feit.’ Ik ben er stil van. Al die verhalen van Julius, van Harris, en voor mij een droom die uitkomt omdat ik mag meewerken aan zoiets groots. Samen met Lisa.

‘Mijn bijdrage was bescheiden, maar uiteraard voel ik me er enorm bij betrokken door wat er hier gebeurt.’

‘Ik heb de dikke stapels onderzoeken gezien waar je je doorheen worstelde, pap, en die hele New life-kuur was er zonder jou niet geweest.’

‘Alleen met mij ook niet. De onderzoekers van Nouvelie en Pharmaco, Max en ik, we hebben het samen gedaan. Het wordt nu realiteit, Faye, en ik hoop dat Berlijn een succes wordt. Max ziet het congres als startsein voor de introductie van het plan. Ik ben trots op jou, en op Lisa, dat jullie daar een bijdrage aan mogen leveren. Nog thee?’

‘Ja, graag. En, wanneer komt de nieuwe?’

‘Zaterdagmiddag,’ zegt Julius, maar hij zwijgt als ik wil weten of Harris hier was vanwege Zoete. Wil hij niet over de nieuwe praten, omdat hij zoals altijd niet over andere patiënten wil uitweiden? ‘Ik ben gewoon benieuwd wat voor type het is,’ zeg ik.

‘Hij past prima in jullie groep, Lucas Zoete is een rustige jongeman van eenendertig. Hij is hier dankzij Max Harris, op wie hij een bijzondere indruk maakte tijdens een bezoek aan instellingen in ons land. Harris zag Groot Loenen als beter alternatief dan waar hij op dat moment werd behandeld. Het tekent Harris’ betrokkenheid bij het individu. Mocht je meer willen weten over Lucas, dan moet je het ’m zelf vragen als je weer terug bent.’

‘Eenendertig zeg je? Jonger dan ik? Ik word oud!’

Julius grinnikt. ‘Ik zou vast een rollator aanschaffen als ik jou was.’

‘Pas je op wat je zegt? Gisteravond lukte het me Nielson uit balans te brengen. Hij had mij ook al een paar keer met een worp onderuitgehaald, maar toch. Nielson weegt minstens negentig kilo en bestaat vooral uit spieren.’ Zo niet Julius, bedenk ik. Mijn vader is lang en mager en hinkt met zijn